

14 Οκτωβρίου, 1992

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 118/92).

-
- Φορολογία — Φορολογία Εισοδήματος — Εκπτώσεις — Οι περί
Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμοι 1961-1991 — Άρθρο 11(1)(η)
— Παραχώρηση εκπτώσεων σε περίπτωση ανέγερσης κατοικίας
για ιδιοκατοίκηση — Ερμηνεία — Σκοπός του νομοθέτη. 5
- Λέξεις και φράσεις — "Ιδιοκατοίκηση" στο Άρθρο 11(1)(η) των περί
Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων 1961-1991 — Έννοια —
Χαρακτηριστικά.
- Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 28 — Αρχή της 10
ισότητας — Δεν νοείται ισότητα στην παρανομία — Εσφαλμένη
ερμηνεία νόμου δεν μπορεί να καταστεί μόνιμη επειδή
ακολουθήθηκε επί μακρό εσφαλμένη τακτική.
- Η αιτήτρια προσέβαλε με την προσφυγή της την απόφαση του 15
Εφόρου Φόρου Εισοδήματος με την οποία αποφάσισε να μην της
παραχωρήσει έκπτωση για τόκους δανείων που συνήψε για την
αγορά κατοικίας στο Παραλίμνι. Σύμφωνα με το Άρθρο 11(1)(η)
των Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων 1961-1991 η 20
έκπτωση παραχωρείται όταν η κατοικία χρησιμοποιείται για
ιδιοκατοίκηση.
- Ο Έφορος έλαβε την απόφασή του μη αποδεχόμενος ότι η 25
κατοικία χρησιμοποιείτο για ιδιοκατοίκηση αλλά ότι ήταν εξοχική
κατοικία της αιτήτριας η οποία είχε μόνιμη κατοικία της στη

Λευκωσία.

5 Ο δικηγόρος της αιτήτριας ισχυρίστηκε πως το Άρθρο 11(1)(η) του Νόμου θα έπρεπε να ερμηνευθεί με ευρύτητα κατά τρόπο που να επιλέγεται η πιο ευνοϊκή για τον φορολογούμενο ερμηνεία. Επίσης ισχυρίστηκε πως αν ο Νομοθέτης ήθελε να αποκλείσει την εξοχική κατοικία θα το προέβλεπε στον Νόμο.

10 Περαιτέρω ο δικηγόρος της αιτήτριας ισχυρίστηκε πως ο καθ' ου η αίτηση δεν προέβη στη δέουσα έρευνα και παραβίασε την αρχή της ισότητας επειδή σε παρόμοιες περιπτώσεις ο Έφορος είχε χορηγήσει εκπτώσεις.

15 Η δικηγόρος της Δημοκρατίας αντέταξε τα ακόλουθα επιχειρήματα:

20 Ο ερμηνευτικός κανόνας πως οι φορολογικοί Νόμοι ερμηνεύονται στενά και προς όφελος του φορολογουμένου, δεν εφαρμόζεται σε πρόνοιες που παρέχουν στο φορολογούμενο ανακούφιση ή έκπτωση.

25 Σε περιπτώσεις φορολογικών διατάξεων τίποτε δεν εξυπακούεται ή προστίθεται, αλλά αυτές ερμηνεύονται σύμφωνα με τη συνηθισμένη έννοια του λεκτικού τους.

Όταν ο φορολογούμενος διεκδικεί μian έκπτωση ή ανακούφιση από Φόρο, φέρει και το βάρος της απόδειξης ότι πράγματι δικαιούται τέτοια έκπτωση ή ανακούφιση.

30 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

(1) Στην υπόθεση **Ανδρέα Ευσταθίου** δόθηκε η ερμηνεία της λέξης ιδιοκατοίκηση.

35 Η ιδιοκατοίκηση έχει τα εξής συστατικά:-

1. Ιδιόκτητη οικία.

40 2. Εγκατάσταση σ' αυτή.

3. Διαμονή στην οικία ως τη μόνη ή κύρια κατοικία στη διάρκεια που προβλέπει ο Νόμος.

45 "... η κατοικία πρέπει να είναι ή η κύρια, ή η μόνη κατοικία προσώπου. Οι λέξεις στο κείμενο που ελέγχουν είναι η

"κατοικία" και η "ιδιοκατοίκηση"".

Στην υπόθεση **Χαράλαμπος Στυλιανού**, αποφασίστηκε ότι η ιδιοκατοίκηση πρέπει να υφίσταται όταν ο αιτητής ζητά να του παραχωρήσουν έκπτωση για τόκους που κατέβαλε επί δανείων που συνήψε για αγορά κατοικίας. Στην περίπτωση της αιτήτριας, ούτε εγκατάσταση υπάρχει στην κατοικία στο Παραλίμνι, ούτε διαμονή σε αυτήν ως τη μόνη ή κύρια κατοικία. Ιδιοκατοίκηση υπάρχει μόνο σε σχέση με την κατοικία της αιτήτριας στην Ακρόπολη.

Ο ισχυρισμός της αιτήτριας ότι αν ο Νομοθέτης ήθελε να διαφοροποιήσει την εξοχική κατοικία από τη μη εξοχική, θα το προέβλεπε στο εν λόγω εδάφιο; δεν ευσταθεί και τούτο πάλι προκύπτει από την υπόθεση Ευστρατίου στην οποία το Δικαστήριο δε θεώρησε τη διαμονή σε κατοικία μόνο τα Σαββατοκυριακά και τις διακοπές, ως ιδιοκατοίκηση.

Για τους σκοπούς ερμηνείας του σχετικού άρθρου, δεν έχει καμιά σημασία το κατά πόσο η κατοικία δεν αγοράστηκε για εκμετάλλευση ή κερδοσκοπικό σκοπό, αλλά σημασία έχει το κατά πόσο ο φορολογούμενος ιδιοκατοικεί σε αυτή.

Ούτε, επίσης, έχει σημασία η δήλωση της αιτήτριας ότι η κατοικία που αγοράστηκε από αυτήν στο Παραλίμνι είναι για ιδιοκατοίκηση της μεγάλης της θυγατέρας, γιατί κατά τον ουσιώδη χρόνο η θυγατέρα της αιτήτριας ήταν φοιτήτρια στο εξωτερικό. Δεν είναι αρκετή, η "πρόθεση" ή η "δήλωση" του φορολογουμένου ότι θα ιδιοκατοικήσει σε κάποια συγκεκριμένη κατοικία στο μέλλον.

Η ορθή ερμηνεία του εδαφίου 11(1)(η) είναι ότι επιτρέπεται έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα για τόκους μέχρι £1,500 που πληρώνονται για δάνειο ή δάνεια ανέγερσης κατοικίας που χρησιμοποιείται για ιδιοκατοίκηση από το φορολογούμενο ή τα παιδιά του.

(2) Ο δεύτερος λόγος ακύρωσης που προβλήθηκε δεν ευσταθεί γιατί είναι σαφές ότι όλα τα σχετικά γεγονότα ήταν ενώπιον του Εφόρου πριν από τη λήψη της επίδικης απόφασης και, αφού αξιολογήθηκαν ορθά μέσα στα πλαίσια της σωστής ερμηνείας του σχετικού άρθρου του Νόμου, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Τα γεγονότα δεν είναι υπό αμφισβήτηση, οδήγησαν σε αναπόφευκτα συμπεράσματα στα

πλαίσια εφαρμογής της σχετικής Νομοθεσίας.

- 5 (3) Δεν υφίσταται ισότητα στην παρανομία. Δεν μπορεί να επιβληθεί μια εσφαλμένη ερμηνεία και να καταστεί μόνιμη επειδή η διοίκηση ακολούθησε επί μακρό χρόνο μια εσφαλμένη τακτική.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

10 Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Vita Ova v. Republic (1973) 3 C.L.R. 273.

- 15 *Καρκώτης και Άλλη ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 497.*

Ρούσος ν. Δημοκρατίας (1991) 4(Γ) Α.Α.Δ. 2208.

Hadjiyianni v. Republic (1966) 3 C.L.R. 338.

- 20 *Amazon Enterprises Ltd. ν. Δημοκρατίας & Άλλου (1991) 4(A) Α.Α.Δ. 129.*

Serafino Shoe Industry and Trading Co. Ltd. ν. Republic (1987) 3 C.L.R. 1316.

25

Μάτσης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 4249.

Ευστρατίου ν. Δημοκρατίας (Αρ.2) (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1742.

- 30 *Στυλιανού ν. Εφόρου Φόρου Εισοδήματος και Άλλου (1992) 4 Α.Α.Δ. 3130.*

Voyiazianos v. Republic (1981) 3 C.L.R. 314.

- 35 *Ayios Andronikos Development Co. Ltd. ν. Republic (1985) 3 C.L.R. 2362.*

Προσφυγή.

- 40 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ'ων η αίτηση με την οποία αποφάσισε να μη της παραχωρήσει έκπτωση για τους τόκους που κατέβαλε επί δανείων που συνήψε για την αγορά κατοικίας στο Παραλίμνι.

- 45 *Λ. Παπαφιλίππου, για την αιτήτρια.*

Α. Δημητριάδου (δ/νις) Δικηγόρος της Δημοκρατίας,
για τον καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

5

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή η αιτήτρια προσβάλλει την απόφαση του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος με την οποία αποφάσισε να μην της παραχωρήσει έκπτωση για τους τόκους που κατέβαλε επί δανείων που συνήψε για την αγορά 10 κατοικίας στο Παραλίμνι.

Η προσφυγή στρέφεται εναντίον της φορολογίας Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος 1990.

15

Η πιο πάνω κατοικία αγοράστηκε για προικοδότηση της μιας από τις δύο κόρες της, όπως ισχυρίζεται η αιτήτρια, με δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου και τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης. Ο Έφορος ισχυρίζεται ότι στην πραγματικότητα η κατοικία στο 20 Παραλίμνι δεν χρησιμοποιείται για ιδιοκατοίκηση αλλά ως εξοχική.

Είναι ο ισχυρισμός του Εφόρου, ότι η κατοικία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι χρησιμοποιείται σαν ιδιοκατοικία 25 από την κόρη της αιτήτριας όπως ισχυρίζεται, διότι αυτή η κατοικία δεν είναι η μόνη ή η κύρια κατοικία της, ούτε και κατοικεί σε αυτήν. Η μεν αιτήτρια κατοικεί σε ιδιόκτητη κατοικία στην οδό Ιφιγένειας 44Α, Ακρόπολη, η δε κόρη της ήταν φοιτήτρια κατά τον ουσιώδη χρόνο, το 30 1990. Ως εκ τούτου, ο Έφορος ισχυρίζεται ότι η αιτήτρια δε δικαιούται την έκπτωση τόκων για δάνειο για την αγορά της εν λόγω κατοικίας, λόγω του ότι η κατοικία θεωρήθηκε εξοχική και όχι ότι αποκτήθηκε για σκοπούς 35 ιδιοκατοίκησης.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη του τα πιο πάνω, επέβαλε φορολογία για το φορολογικό έτος 1990 στις 30/9/91.

Στις 18/10/91 η αιτήτρια υπέβαλε ένσταση για την πιο 40 πάνω φορολογία, διεκδικώντας έκπτωση για τους τόκους επί δανείων που συνήφθηκαν αναφορικά με την αγορά της

πιο πάνω οικείας στο Παραλίμνι για προικοδότηση της κόρης της.

5 Ο Έφορος αφού εξέτασε την όλη υπόθεση, κατέληξε ότι η κατοικία χρησιμοποιείτο ως εξοχική κατοικία και όχι για ιδιοκατοίκηση και ως εκ τούτου αποφάσισε να μην παραχωρήσει στην αιτήτρια έκπτωση για τόκους από δάνειο που είχε συνάψει για το σκοπό αγοράς της, με βάση το άρθρο 11(1)(η) των περί Φορολογίας του Εισοδήματος 10 Νόμων 1961-1991, το οποίο προνοεί ότι η κατοικία για την οποία γίνεται το δάνειο πρέπει να χρησιμοποιείται για σκοπούς ιδιοκατοίκησης είτε από το φορολογούμενο και/ή τον/την σύζυγο, είτε από το παιδί ή παιδιά του.

15 Ο Έφορος απέστειλε στις 29/11/91 στην αιτήτρια τελική ειδοποίηση επιβολής φορολογίας για το φορολογικό έτος 1990 μαζί με συνοδευτική επιστολή ίδιας ημερομηνίας στην οποία δίδεται η αιτιολογία της απόφασης (Τεκμήρια Α και Β στην αίτηση).

20

Είναι η θέση της αιτήτριας ότι δικαιούται να αφαιρεθεί από το εισόδημά της για σκοπούς φορολογίας το ποσό των τόκων που πλήρωσε κατά το 1990 με βάση το άρθρο 11(1)(η) των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων.

25

Το άρθρο 11(1)(η) του Νόμου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του τροποποιητικού νόμου 24/81, έχει ως εξής:

30

"11(1) Προς εξεύρεσιν του φορολογητέου εισοδήματος παντός προσώπου θα εκπίπτωνται άπασαι αι δαπάναι άς το τοιούτο πρόσωπον υπέστη εξ ολοκλήρου και αποκλειστικώς προς κτήσιν του εισοδήματος. Εν αυταίς περιλαμβάνονται -

35

.....

40

(η) τόκος μέχρι ποσού χιλίων διακοσίων λιρών πληρωθείς αναφορικώς προς δάνειον δημιουργηθέν διά την ανοικοδόμησιν κατοικίας χρησιμοποιουμένης συνήθως υπό προσώπου τινός ή των τέκνων αυτού διά σκοπούς ιδιοκατοικήσεως."

(Μεταγενέστερα, με το Νόμο 245/90, που ισχύει από το φορολογικό έτος 1991, το ποσό των £1,200 αυξήθηκε στις £1,500).

Το θέμα συνελπώς που εγείρεται κρίνεται από τη σωστή 5
ερμηνεία της πιο πάνω νομοθετικής διάταξης.

Σύμφωνα με το άρθρο 11(1) για την εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος εκπίπτονται όλες οι δαπάνες που υπέστη ο φορολογούμενος "εξ ολοκλήρου και 10 αποκλειστικώς προς κτήσιν του εισοδήματος". Ακολουθώς, στο άρθρο εκτίθενται οι παράγραφοι (α)-(θ), σύμφωνα με τις οποίες επιτρέπεται ρητά η έκπτωση ορισμένων δαπανών. Όπως συνάγεται από τη χρήση της λέξης "περιλαμβάνονται", η απαρίθμηση των εκπιπτικών 15 δαπανών δεν είναι περιοριστική ή εξαντλητική. Στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει την οριοθέτηση του όρου "ιδιοκατοίκηση".

Κατά το 1990, που είναι το φορολογητέο έτος στο 20 οποίο αναφέρεται η προσφυγή αυτή, η αιτήτρια πλήρωσε στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης τόκο £220.05 και στην Τράπεζα Κύπρου £1142.83. Το ότι πληρώθηκαν τα πιο πάνω ποσά ως τόκοι, δεν αμφισβητείται από τον 25 Έφορο ο οποίος δεν αμφισβητά τα σχετικά δάνεια και ότι διατέθηκαν για την αγορά κατοικίας στο Παραλίμνι.

Εκείνο που αμφισβητείται από τον Έφορο, είναι η χρήση της κατοικίας. Ο ισχυρισμός του Εφόρου, όπως προκύπτει από την ένσταση, είναι ότι η κατοικία στο 30 Παραλίμνι χρησιμοποιείται ως εξοχική κατοικία και όχι για ιδιοκατοίκηση της ίδιας της αιτήτριας ή του συζύγου της ή από το παιδί ή παιδιά της. Προς τούτο, ο Έφορος προβάλλει το επιχείρημα ότι η κατοικία στο Παραλίμνι 35 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι χρησιμοποιείται σαν ιδιοκατοικία από την κόρη της αιτήτριας, διότι αυτή η κατοικία δεν είναι η μόνη ή η κύρια κατοικία της, ούτε και κατοικεί σ' αυτήν και προσθέτει ότι η αιτήτρια κατοικεί σε ιδιόκτητη κατοικία στην Ακρόπολη, ενώ η κόρη της κατά 40 το 1990 ήταν φοιτήτρια.

Με την προσδοκία της επιστροφής της θυγατέρας της, ισχυρίζεται η αιτήτρια, και εγκατάστασής της στην

Κύπρο, η αιτήτρια προέβηκε στην αγορά της κατοικίας στο Παραλίμνι.

Είναι η εισήγηση της αιτήτριας ότι η προσβαλλόμενη
 5 απόφαση του Εφόρου αντιβαίνει προς το άρθρο 11(1)(η)
 των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων. Η
 πρόνοια αυτή, ισχυρίζεται η αιτήτρια, προβλέπει έκπτωση
 από το εισόδημα, τόκου μέχρι £1,500 που ο
 10 φορολογούμενος πλήρωσε αναφορικά με δάνειο που
 δημιουργήθηκε για την ανοικοδόμηση κατοικίας που
 συνήθως χρησιμοποιείται από το φορολογούμενο ή από
 τα τέκνα του για σκοπούς ιδιοκατοίκησης. Το άρθρο αυτό
 χρησιμοποιεί τη λέξη "συνήθως" και όχι τη λέξη
 "μόνιμης". Τούτο δείχνει πως δεν είναι απαραίτητο να
 15 διαμένει είτε η αιτήτρια είτε ο σύζυγός ή τα παιδιά της
 συνεχώς και μονίμως. Η φράση "χρησιμοποιουμένης
 συνήθως υπό προσώπου τινός ή των τέκνων αυτού διά
 σκοπούς ιδιοκατοικήσεως", έχει την έννοια ότι η κατοικία
 20 ιδιοκατοίκηση. Αν ο νομοθέτης ήθελε να διαφοροποιήσει
 την εξοχική κατοικία από τη μη εξοχική, θα το προέβλεπε
 στο εν λόγω εδάφιο. Όμως, δεν το προνοεί. Ούτε και το εν
 λόγω εδάφιο αποκλείει το φορολογούμενο από του να
 έχει δύο κατοικίες για ιδιοκατοίκηση. Εν πάση
 25 περιπτώσει, η κατοικία που αγόρασε η αιτήτρια στο
 Παραλίμνι, είναι για ιδιοκατοίκηση της μεγάλης της
 θυγατέρας.

Το άρθρο 11(1)(η), εισηγείται ο δικηγόρος της
 30 αιτήτριας, δεν έχει ασάφεια, αλλά ευρύτητα που καλύπτει
 και την περίπτωση της αιτήτριας. Εφόσον η κατοικία
 αγοράστηκε για ιδιοκατοίκηση της θυγατέρας της
 αιτήτριας και/ή της ίδιας της αιτήτριας, και όχι για
 εκμετάλλευση ή κερδοσκοπικό σκοπό, εμπίπτει μέσα στα
 35 πλαίσια του άρθρου 11(1)(η). Εάν όμως το άρθρο τούτο
 έχει διαφορετικές ερμηνείες, η πλέον ευνοϊκή για το
 φορολογούμενο προτιμάται. Ο δικηγόρος της αιτήτριας,
 βασίστηκε στην υπόθεση *Vita Ora v. Republic* (1973) 3
 C.L.R. 273.

40

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας, υπέβαλε ότι ο
 ερμηνευτικός κανόνας πως οι φορολογικοί Νόμοι
 ερμηνεύονται στενά και προς όφελος του

φορολογουμένου, δεν εφαρμόζεται σε πρόνοιες που παρέχουν στο φορολογούμενο ανακούφιση ή έκπτωση (**Γεώργιος Καρκώτης και Άλλη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας**, προσφυγή αρ. 648/88, ημερομηνίας 14/2/90 και προσφυγή αρ. 605/89, **Γεώργιος Χρίστου Ρούσου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας**, ημερομηνίας 19/6/91). 5

Περαιτέρω, έχει νομολογηθεί ότι όταν ο φορολογούμενος διεκδικεί μια έκπτωση ή ανακούφιση από Φόρο, φέρει και το βάρος της απόδειξης ότι πράγματι δικαιούται τέτοια έκπτωση ή ανακούφιση (**A. Hadjiyianni ν. Republic** (1966) 3 C.L.R. 338, στη σελίδα 350 και **Amazon Enterprises Ltd. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας**, προσφυγή αρ. 683/84, η οποία εκδόθηκε στις 15/1/91). 10

Επισημαίνεται και η αρχή ότι σε περιπτώσεις φορολογικών διατάξεων τίποτε δεν εξυπακούεται ή προστίθεται, αλλά ότι αυτές ερμηνεύονται σύμφωνα με τη συνηθισμένη έννοια του λεκτικού τους (**Serafino Shoe Industry and Trading Co. Ltd. ν. The Republic** (1987) 3 C.L.R. 1316 και **Ανδρέα Μάτση ν. Κυπριακής Δημοκρατίας**, προσφυγή αρ. 823/89, ημερομηνίας 7/12/90). 15

Αναφορικά με το θέμα της ερμηνείας του όρου "ιδιοκατοίκηση", η δικηγόρος της Δημοκρατίας βασίστηκε στις υπόθεσεις **Ανδρέας Ευστρατίου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας**, προσφυγή αρ. 582/86, ημερομηνίας 21/7/89, **Γεώργιος Καρκώτης και Άλλη** (ανωτέρω) και **Χαράλαμπος Στυλιανού ν. Εφόρου Φόρου Εισοδήματος και Άλλου**, προσφυγή αρ. 783/91, με ημερομηνία 16/9/92). 25

Το θέμα ερμηνείας του όρου "ιδιοκατοίκηση" έχει εξεταστεί στην υπόθεση υπ' αριθμό 582/86, **Ανδρέα Ευστρατίου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (ανωτέρω), η οποία αφορούσε την ερμηνεία στο άρθρο 5(2) του περί Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου, 52/80, της λέξης "ιδιοκατοίκηση" και θα ήταν ίσως χρήσιμο να παραθέσω αυτούσιο το ακόλουθο απόσπασμα της πιο πάνω απόφασης που εκτίθεται στις σελίδες 9-10 του δακτυλογραφημένου κειμένου:- 30

"Το ζήτημα που εγείρεται είναι: Ποια είναι η οριοθέτηση του όρου 'ιδιοκατοίκηση'";

Δεν αποκλείεται μια οικία να χρησιμοποιείται για σκοπούς ιδιοκατοίκησης ταυτόχρονα από δύο ιδιοκτήτες. Το ζήτημα είναι πραγματικό και εξαρτάται από τις περιστάσεις της κάθε υπόθεσης.

5

"Ιδιοκατοίκηση" ορίζεται στο "Μεγάλο Λεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας" του Α. Γεωργοπαπαδάκου "το να κατοικεί κάποιος σε ιδιόκτητο σπίτι".

10

"Κατοικώ", με το ίδιο λεξικό, σημαίνει "διαμένω μόνιμα σε κάποιο τόπο".

"Κατοικώ" σημαίνει έχω τόπο διαμονής και "κάτοικος" είναι εκείνος που είναι εγκαταστημένος σε ένα μέρος.

15

"Ιδιοκατοικώ" σημαίνει εγκαθίσταμαι εις ιδίαν κατοικίαν - (Βλ. "Αντιλεξικό ή Ονομαστικόν της Νεοελληνικής Γλώσσας" του Θεολ. Βοσταντζόγλου).

20

Η ιδιοκατοίκηση έχει τα εξής συστατικά:-

1. Ιδιόκτητη οικία.

2. Εγκατάσταση σ' αυτή.

25

3. Διαμονή στην οικία ως τη μόνη ή κύρια κατοικία στη διάρκεια που προβλέπει ο Νόμος.

Ο αιτητής δεν είχε την ιδιοκτησία που διατέθηκε ως τη μόνη ή την κύρια κατοικία του. Μόνον τα Σαββατοκυριακά και τις διακοπές διέμενε σ' αυτή. Ως εκ τούτου δεν δικαιούται στην εξαίρεση πληρωμής καταβολής φόρου λόγω ιδιοκατοίκησης, με βάση το άρθρο 5(2)."

35

Στην υπόθεση **Γεώργιος Καρκώτης και Άλλη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (ανωτέρω), στη σελίδα 7, αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα εξής σχετικά με το υπό κρίση εδάφιο του Νόμου:

40

"... η κατοικία πρέπει να είναι ή η κύρια, ή η μόνη κατοικία προσώπου. Οι λέξεις στο κείμενο που

ελέγχουν είναι η 'κατοικία' και η 'ιδιοκατοίκηση'".

Στην υπόθεση **Χαράλαμπος Στυλιανού** (ανωτέρω), αποφασίστηκε ότι η ιδιοκατοίκηση πρέπει να υφίσταται 5
όταν ο αιτητής ζητά να του παραχωρήσουν έκπτωση για τόκους που κατέβαλε επί δανείων που συνήψε για αγορά κατοικίας. Στην περίπτωση της αιτήτριας, ούτε εγκατάσταση υπάρχει στην κατοικία στο Παραλίμνι, ούτε διαμονή σε αυτήν ως τη μόνη ή κύρια κατοικία. 10
Ιδιοκατοίκηση υπάρχει μόνο σε σχέση με την κατοικία της αιτήτριας στην Ακρόπολη.

Ο ισχυρισμός της αιτήτριας, ότι αν ο Νομοθέτης ήθελε να διαφοροποιήσει την εξοχική κατοικία από τη μη 15
εξοχική θα το προέβλεπε στο εν λόγω εδάφιο, δεν ευσταθεί και τούτο πάλι προκύπτει από την υπόθεση **Ευστρατίου** (ανωτέρω) στην οποία το Δικαστήριο δε θεώρησε τη 20
διαμονή σε κατοικία μόνο τα Σαββατοκυριακά και τις διακοπές, ως ιδιοκατοίκηση.

Για τους σκοπούς ερμηνείας του σχετικού άρθρου, δεν έχει καμιά σημασία το κατά πόσο η κατοικία δεν 25
αγοράστηκε για εκμετάλλευση ή κερδοσκοπικό σκοπό, αλλά σημασία έχει το κατά πόσο ο φορολογούμενος ιδιοκατοικεί σε αυτή.

Ούτε, επίσης, έχει σημασία η δήλωση της αιτήτριας ότι η κατοικία που αγοράστηκε από αυτήν στο Παραλίμνι 30
είναι για ιδιοκατοίκηση της μεγάλης της θυγατέρας, γιατί κατά τον ουσιώδη χρόνο η θυγατέρα της αιτήτριας ήταν φοιτήτρια στο εξωτερικό. Δεν είναι αρκετή, η "πρόθεση" ή η "δήλωση" του φορολογουμένου ότι θα ιδιοκατοικήσει σε 35
κάποια συγκεκριμένη κατοικία στο μέλλον.

Η ορθή ερμηνεία του εδαφίου 11(1)(η) είναι ότι 40
επιτρέπεται έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα για τόκους μέχρι £1,500 που πληρώνονται για δάνειο ή δάνεια ανέγερσης κατοικίας που χρησιμοποιείται για ιδιοκατοίκηση από το φορολογούμενο ή τα παιδιά του.

Αναφορικά με το δεύτερο νομικό λόγο για ακύρωση της επίδικης απόφασης ότι ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος δεν προέβηκε στη δέουσα έρευνα και ότι αρκέστηκε σε

επιχειρήματα και όχι σε διαπίστωση των πραγματικών στοιχείων, δεν ευσταθεί γιατί είναι σαφές ότι όλα τα σχετικά γεγονότα ήταν ενώπιον του Εφόρου πριν από τη λήψη της επίδικης απόφασης και, αφού αξιολογήθηκαν

5 ορθά μέσα στα πλαίσια της σωστής ερμηνείας του σχετικού άρθρου του Νόμου, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Τα γεγονότα δεν είναι υπό αμφισβήτηση, οδήγησαν σε αναπόφευκτα συμπεράσματα στα πλαίσια εφαρμογής της σχετικής Νομοθεσίας.

10

Ο τρίτος νομικός λόγος είναι ότι υπήρξε παραβίαση από τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος της αρχής της ισότητας, όπως αυτή κατοχυρώνεται από το άρθρο 28 του Συντάγματος, επειδή σε παρόμοιες περιπτώσεις όπως

15 εκείνης της αιτήτριας, ο Έφορος χορήγησε έκπτωση για τους καταβληθέντες τόκους.

Είναι παραδεκτό από τον καθ' ου η αίτηση, ότι πράγματι ο Έφορος σε έξι περιπτώσεις χορήγησε έκπτωση

20 για τους καταβληθέντες τόκους (Βλέπε, Τεκμήρια 2Α, Β, Γ, Δ, Ε και ΣΤ).

Είναι εισήγηση της δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση, ότι είναι η βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι δεν

25 υφίσταται ισότητα στην παρανομία.

Στα "Πορίσματα της Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας", 1929-1959, στη σελίδα 158, αναφέρονται τα

30 πιο κάτω:

"ΥΠ. Ουκ ισότης εν τη παρανομία.

Εκ του ότι η Διοίκησης δεν εφήρμοσε τον νόμον εις άλλην περίπτωσιν, δεν δημιουργείται ακυρότης εκ της

35 εφαρμογής του επί της κρινομένης υποθέσεως: 761 (36), ούτε η εν τω παρελθόντι ή έναντι ετέρων προσώπων: 1253 (48), 755, 756 (49), 892 (51) γενομένη μη νόμιμος ενέργεια της Διοικήσεως δημιουργεί και υποχρέωσιν αυτής όπως επαναλάβη ομοιομόρφως την παράβασιν:

40 353, 1187 (53), 1118, 1121 (54)."

Επίσης, στην υπόθεση *Praxitelis Voyiazianos v. Repu-*

blic (1967) 3 C.L.R. 239, στη σελίδα 243 αναφέρονται τα εξής:

"In view of the above circumstances, I am of the opinion that no question of unequal treatment of, or discrimination against the Applicant could arise, at all, contrary to Article 28, or Article 6, of the Constitution. There can be no right to equal treatment on an illegal basis; because in earlier cases the Respondent took an erroneous view of the law, applicant in this recourse cannot be held to be entitled to the same error on the part of the Respondent. The Applicant had no legitimate interest to expect an illegal decision of the Respondent in his favour."

Στην υπόθεση *Charalambos K. Proestou v. Republic* (1981) 3 C.L.R. 314, στη σελίδα 320, το Δικαστήριο είπε τα εξής αναφορικά με το θέμα της ίσης μεταχείρισης:

"... the wrong application of the law in one occasion does not entitle another person even on the same facts, to insist on the continuation of such wrong application of the law."

Περαιτέρω, το ότι δεν μπορεί να επιβληθεί μια εσφαλμένη ερμηνεία και να καταστεί μόνιμη επειδή η διοίκηση ακολούθησε επί μακρό χρόνο μια εσφαλμένη τακτική, επαναβεβαιώθηκε στην υπόθεση *Ayios Andronikos Development Co. Ltd. v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2362. Στις σελίδες 2388-2389, αναφέρονται τα εξής:

"And 'of course if the practice followed in the past by the Department in question was contrary to Law, it cannot create a legal rule which would enable the applicants to succeed in these recourses' (Vide *P.M. Tseriotis Ltd. and Others v. The Republic* (1970) 3 C.L.R. 135 at p. 143 adopted in *Makrides v. The Republic* (1979) 3 C.L.R. 584, at p. 601 (lines 11-16)).

"... Nor does the unlawful act of the Administration in the past or towards other persons, create obligation to it, to repeat likewise the contravention." (Vide the Conclusions from the Jurisprudence of the Greek Council of State

1929-1959 at p. 158 - *Ioannou v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 1002 at p. 1015).".

- 5 Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η απόφαση του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος ήταν λογικά εφικτή. Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.